IPv6-foredrag

Grunnleggende

Trond Endrestøl

Fagskolen Innlandet

24. oktober 2013

Foredragets filer I

- Filene til foredraget er tilgjengelig gjennom:
  - Subversion: svn co svn://svn.ximalas.info/ipv6-foredrag-grunnleggende
  - Web: svnweb.ximalas.info/ipv6-foredrag-grunnleggende/
- ipv6-foredrag-grunnleggende.foredrag.pdf vises på lerretet
- ipv6-foredrag-grunnleggende.handout.pdf er mye bedre for publikum å se på
- ipv6-foredrag-grunnleggende.handout.2on1.pdf er velegnet til utskrift
- *.169.pdf-filene er i 16:9-format, mens *.1610.pdf-filene er i 16:10-format
- Hovedfila bærer denne identifikasjonen:
  - \$Ximalas: trunk/ipv6-foredrag-grunnleggende.tex 39 2013-10-24 16:01:37Z
    trond \$
- Foredraget er mekket ved hjelp av GNU Emacs, AUCT_EX, MiKT_EX, dokumentklassa beamer, Subversion, TortoiseSVN og Adobe Reader

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 2 / 81

Oversikt I

- Mort om IPv6
  - Hva er IPv6?
  - Hvorfor trenger vi IPv6?
  - Andre nyttige ting ved IPv6
  - IPv6 ved Fagskolen Innlandet
- 2 IPv6-header
- 3 IPv6 over Ethernet
- Grunnleggende om adresser
  - Adressedemo
  - MAC-48-adresser
  - Modda IEEE EUI-64-format
  - Spesialadresser
  - DNS
- 6 Adressetyper

Oversikt II

- Link-local-adresser
- Site-local-adresser
- Offentlige unicast-adresser
- Unike, lokale, aggregerbare adresser
- Anycast-adresser
- Multicast-adresser
- **6** ICMPv6
  - Multicast Listener Discovery
  - Neighbor Discovery
  - Router Renumbering
  - Inverse Neighbor Discovery
  - Version 2 Multicast Listener Report
  - Mobile IPv6
  - SEcure Neighbor Discovery (SEND)

Oversikt III

- Multicast Router Discovery
- FMIPv6
- RPL Control Message
- ILNPv6 Locator Update Message
- Duplicate Address
- **ODHCPv6**
  - DHCP Unique Identifier
- OS-konfig
- ¶ Tunneloppsett
- Noen RFC-er om IPv6

Kort om IPv6 Hva er IPv6?

Hva er IPv6?

• En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Ny versjon av ICMP: ICMPv6

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Nv version av ICMP: ICMPv6
- ARP og RARP for IPv6 er en del av ICMPv6

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 6 / 81 24. oktober 2013

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Ny versjon av ICMP: ICMPv6
- ARP og RARP for IPv6 er en del av ICMPv6
  - Ikke nødvendig med ekstra lim for adressene i lagene 2 og 3

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Ny versjon av ICMP: ICMPv6
- ARP og RARP for IPv6 er en del av ICMPv6
  - Ikke nødvendig med ekstra lim for adressene i lagene 2 og 3
- Ny versjon av DHCP: DHCPv6

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Nv version av ICMP: ICMPv6
- ARP og RARP for IPv6 er en del av ICMPv6
  - Ikke nødvendig med ekstra lim for adressene i lagene 2 og 3
- Ny version av DHCP: DHCPv6
- Automatisk adressekonfigurasjon uten bruk av DHCPv6

IPv6-foredrag T. Endrestøl (FSI/IT) 24. oktober 2013 6 / 81

Hva er IPv6?

- En lag-3-protokoll ment å erstatte IPv4
- Har eksistert siden desember 1995, spesifisert i RFC 1883
- Enkel grunnheader med fast lengde
- Flere utvidelsesheadere, riktig rekkefølge er viktig
- 128-bit adresser
- Ny versjon av ICMP: ICMPv6
- ARP og RARP for IPv6 er en del av ICMPv6
  - Ikke nødvendig med ekstra lim for adressene i lagene 2 og 3
- Ny versjon av DHCP: DHCPv6
- Automatisk adressekonfigurasjon uten bruk av DHCPv6

6 / 81

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013

Kort om IPv6 Hva er IPv6?

• Totalt antall IPv6-adresser:

- Totalt antall IPv6-adresser:
- $2^{128} = 340.282.366.920.938.463.463.374.607.431.768.211.456$

- Totalt antall IPv6-adresser:
- $2^{128} = 340.282.366.920.938.463.463.374.607.431.768.211.456$
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:

- Totalt antall IPv6-adresser:
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:
- $2^{125} = 42.535.295.865.117.307.932.921.825.928.971.026.432$

Hva er IPv6?

- Totalt antall IPv6-adresser:
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:
- $2^{125} = 42.535.295.865.117.307.932.921.825.928.971.026.432$
- Fortsatt mange adresser enn det fullstendige IPv4-adresserommet:

Hva er IPv6?

- Totalt antall IPv6-adresser:
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:
- $2^{125} = 42.535.295.865.117.307.932.921.825.928.971.026.432$
- Fortsatt mange adresser enn det fullstendige IPv4-adresserommet:

$$2^{32} =$$

4.294.967.296

Hva er IPv6?

- Totalt antall IPv6-adresser:
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:
- $\bullet$ 2¹²⁵ = 42.535.295.865.117.307.932.921.825.928.971.026.432
- Fortsatt mange adresser enn det fullstendige IPv4-adresserommet:
- $2^{32} =$

4.294.967.296

• Bare 3.702.258.688 IPv4-adresser kan bli brukt som offentlige IPv4-unicast-adresser

Hva er IPv6?

- Totalt antall IPv6-adresser:
- Bare 1/8 kan brukes til offentlige unicast-adresser:
- $2^{125} = 42.535.295.865.117.307.932.921.825.928.971.026.432$
- Fortsatt mange adresser enn det fullstendige IPv4-adresserommet:
- $^{\circ}$ ^{232} =

4.294.967.296

- Bare 3.702.258.688 IPv4-adresser kan bli brukt som offentlige IPv4-unicast-adresser
- Se Tronds utregning fra 2012:

http://ximalas.info/2012/07/20/how-many-ipv4-addresses-are-there/

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 7 / 81

Hvorfor trenger vi IPv6?

• Verden går tom for offentlige IPv4-adresser

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014
  - ARIN kan holde på til desember 2014

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014
  - ARIN kan holde på til desember 2014
  - AFRINIC kan holde på til oktober 2020

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014
  - ARIN kan holde på til desember 2014
  - AFRINIC kan holde på til oktober 2020
- NAT (RFC 2663), CGN (RFC 6264) og Shared Address Space (RFC 6598) er bare støttebandasje med kort utløpstid

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 8 / 81

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014
  - ARIN kan holde på til desember 2014
  - AFRINIC kan holde på til oktober 2020
- NAT (RFC 2663), CGN (RFC 6264) og Shared Address Space (RFC 6598) er bare støttebandasje med kort utløpstid
  - Glem det

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Verden går tom for offentlige IPv4-adresser
- IANA gikk tom i februar 2011
  - APNIC gikk tom i april 2011
  - RIPE gikk tom i september 2012
- Dersom disse RIR-ene oppfører seg pent:
  - LACNIC kan holde på til juni 2014
  - ARIN kan holde på til desember 2014
  - AFRINIC kan holde på til oktober 2020
- NAT (RFC 2663), CGN (RFC 6264) og Shared Address Space (RFC 6598) er bare støttebandasje med kort utløpstid
  - Glem det
  - Ende-til-ende-konnektivitet oppnås best uten noen former for adresseoversettelse

Hvorfor trenger vi IPv6?

Kortere rutingtabeller

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Kortere rutingtabeller
- Uninett annonserer disse IPv4-subnettene med BGP:

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Kortere rutingtabeller
- Uninett annonserer disse IPv4-subnettene med BGP:

```
• 78.91.0.0/16, 128.39.0.0/16, 129.177.0.0/16, 129.240.0.0/15, 129.242.0.0/16, 144.164.0.0/16, 151.157.0.0/16, 152.94.0.0/16, 156.116.0.0/16, 157.249.0.0/16, 158.36.0.0/14, 161.4.0.0/16, 193.156.0.0/15, 192.111.33.0/24, 192.133.32.0/24, 192.146.238.0/23
```


Hvorfor trenger vi IPv6?

- Kortere rutingtabeller
- Uninett annonserer disse IPv4-subnettene med BGP:

```
    78.91.0.0/16. 128.39.0.0/16, 129.177.0.0/16, 129.240.0.0/15, 129.242.0.0/16,

 144.164.0.0/16, 151.157.0.0/16, 152.94.0.0/16, 156.116.0.0/16,
 157.249.0.0/16. 158.36.0.0/14. 161.4.0.0/16. 193.156.0.0/15.
 192.111.33.0/24,
                           192.133.32.0/24.
                                                     192.146.238.0/23
```

• Til gjengjeld trenger Uninett bare å annonsere dette IPv6-prefikset:

9 / 81

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag

Hvorfor trenger vi IPv6?

- Kortere rutingtabeller
- Uninett annonserer disse IPv4-subnettene med BGP:

```
• 78.91.0.0/16, 128.39.0.0/16, 129.177.0.0/16, 129.240.0.0/15, 129.242.0.0/16, 144.164.0.0/16, 151.157.0.0/16, 152.94.0.0/16, 156.116.0.0/16, 157.249.0.0/16, 158.36.0.0/14, 161.4.0.0/16, 193.156.0.0/15, 192.111.33.0/24, 192.133.32.0/24, 192.146.238.0/23
```

- Til gjengjeld trenger Uninett bare å annonsere dette IPv6-prefikset:
- 2001:700::/32

Andre nyttige ting ved IPv6

• IPsec ble spesifisert som en del av IPv6

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4
  - Ble omgjort fra krav til anbefaling av RFC 6434

Andre nyttige ting ved IPv6

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4
  - Ble omgjort fra krav til anbefaling av RFC 6434
- Fragmentering skal gjøres hos avsender

T. Endrestøl (FSI/IT) | IPv6-foredrag 24. oktober 2013 | 10 / 81

Andre nyttige ting ved IPv6

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4
  - Ble omgjort fra krav til anbefaling av RFC 6434
- Fragmentering skal gjøres hos avsender
- Avsender må sjekke veien og måle smaleste krøttersti

Andre nyttige ting ved IPv6

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4
  - Ble omgjort fra krav til anbefaling av RFC 6434
- Fragmentering skal gjøres hos avsender
- Avsender må sjekke veien og måle smaleste krøttersti
- Path MTU

Andre nyttige ting ved IPv6

- IPsec ble spesifisert som en del av IPv6
  - Må konfigureres før den begynner å virke
  - Tilbyr kryptert overføring (ESP), og bekreftelse av avsenders identitet og beskyttelse mot gjentakelse («replay») (AH)
  - Finnes også for IPv4
  - Ble omgjort fra krav til anbefaling av RFC 6434
- Fragmentering skal gjøres hos avsender
- Avsender må sjekke veien og måle smaleste krøttersti
- Path MTU
- Sjekksum er overlatt til høyere lag

Andre nyttige ting ved IPv6

• Hierarkisk adressestruktur

Andre nyttige ting ved IPv6

- Hierarkisk adressestruktur
- Enklere planlegging av subnett sammenlignet med IPv4

Andre nyttige ting ved IPv6

- Hierarkisk adressestruktur
- Enklere planlegging av subnett sammenlignet med IPv4
  - De fleste IPv6-subnett bruker et 64-bit prefiks

Andre nyttige ting ved IPv6

- Hierarkisk adressestruktur
- Enklere planlegging av subnett sammenlignet med IPv4
  - De fleste IPv6-subnett bruker et 64-bit prefiks
  - Autokonfigurasjon krever et 64-bit prefiks

Andre nyttige ting ved IPv6

- Hierarkisk adressestruktur
- Enklere planlegging av subnett sammenlignet med IPv4
  - De fleste IPv6-subnett bruker et 64-bit prefiks
  - Autokonfigurasjon krever et 64-bit prefiks
  - Fast prefikslengde på 64 bit er ikke et absolutt krav

Andre nyttige ting ved IPv6

- Hierarkisk adressestruktur
- Enklere planlegging av subnett sammenlignet med IPv4
  - De fleste IPv6-subnett bruker et 64-bit prefiks
  - Autokonfigurasjon krever et 64-bit prefiks
  - Fast prefikslengde på 64 bit er ikke et absolutt krav
  - DHCPv6 eller manuell konfigurasjon (kan) brukes når prefikslengda er ulik 64 bit

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

• 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

• 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett

• 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

T. Endrestøl (FSI/IT)

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasje i hovedbygningen

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasje i hovedbygningen
- Sommeren 2006: Nytt Cisco-gear som Catalyst 3560G og 2960

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasje i hovedbygningen
- Sommeren 2006: Nytt Cisco-gear som Catalyst 3560G og 2960
  - 128.39.46.8/30 ble satt opp som linknett mellom HiG/Uninett og FSI

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasje i hovedbygningen
- Sommeren 2006: Nytt Cisco-gear som Catalyst 3560G og 2960
  - 128.39.46.8/30 ble satt opp som linknett mellom HiG/Uninett og FSI
  - 128.39.174.0/24 ble subnettet og satt opp som servernett og ansattnett, m.m.

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128, 39, 172, 0/23.
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasie i hovedbygningen
- Sommeren 2006: Nytt Cisco-gear som Catalyst 3560G og 2960
  - 128.39.46.8/30 ble satt opp som linknett mellom HiG/Uninett og FSI
  - 128.39.174.0/24 ble subnettet og satt opp som servernett og ansattnett, m.m.
  - 128.39.172.0/24 ble subnettet og satt opp som nett for datalab

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 12 / 81

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 1994: Tildelt 128.39.174.0/24 av Uninett
- 1. juni 2005: Ny IT-ansvarlig, yours truly
- Høsten 2005: Fikk reservert IPv4-serien 128.39.172.0/23
- Påska 2006: Fikk reservert IPv6-serien 2001:700:1100::/48
- Før og etter pinsehelga 2006: Fiberlinjer fra serverrommet og til sentrale punkter i hver etasje i hovedbygningen
- Sommeren 2006: Nytt Cisco-gear som Catalyst 3560G og 2960
  - 128.39.46.8/30 ble satt opp som linknett mellom HiG/Uninett og FSI
  - 128.39.174.0/24 ble subnettet og satt opp som servernett og ansattnett, m.m.
  - 128.39.172.0/24 ble subnettet og satt opp som nett for datalab
  - 128.39.173.0/24 ble satt opp som klienter på trådløst studentnett

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

• 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.
  - FSI-VLAN 20: 2001:700:1100:1::/64

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.
  - FSI-VLAN 20: 2001:700:1100:1::/64
  - FSI-VLAN 30: 2001:700:1100:2::/64

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.
  - FSI-VLAN 20: 2001:700:1100:1::/64
  - FSI-VLAN 30: 2001:700:1100:2::/64
  - FSI-VLAN 70: 2001:700:1100:3::/64

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.
  - FSI-VLAN 20: 2001:700:1100:1::/64
  - FSI-VLAN 30: 2001:700:1100:2::/64
  - FSI-VLAN 70: 2001:700:1100:3::/64
  - FSI-VLAN 80: 2001:700:1100:4::/64

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- 6. september 2006: IPv6-linknettet 2001:700:0:11D::/64 ble aktivert mellom HiG/Uninett og FSI
  - 2001:700:0:11D::1/64 brukes hos HiG
  - 2001:700:0:11D::2/64 brukes hos FSI
- Samme dag ble IPv6 innført for FSI-VLAN-ene 20, 30, 70 og 80.
  - FSI-VLAN 20: 2001:700:1100:1::/64
  - FSI-VLAN 30: 2001:700:1100:2::/64
  - FSI-VLAN 70: 2001:700:1100:3::/64
  - FSI-VLAN 80: 2001:700:1100:4::/64
- Sommeren 2007: Genererte og frivillig registrerte ULA-serien FD5C:14CF:C300::/48 for FSI-VLAN som tidligere bare brukte RFC-1918-adresser

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

• Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett
  - 128.39.194.0/24 brukes til datalab etter samme mønster som for 128.39.172.0/24

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett
  - 128.39.194.0/24 brukes til datalab etter samme mønster som for 128.39.172.0/24
- I dag er de fleste brukere kasta over til OFK-nettene

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett
  - 128.39.194.0/24 brukes til datalab etter samme mønster som for 128.39.172.0/24
- I dag er de fleste brukere kasta over til OFK-nettene
- Dette skjedde etter ombygginga i 2011–2012

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 14 / 81

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128.39.194.0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett
  - 128.39.194.0/24 brukes til datalab etter samme mønster som for 128.39.172.0/24
- I dag er de fleste brukere kasta over til OFK-nettene
- Dette skjedde etter ombygginga i 2011–2012
- Andreklasse data er velsigna med å kunne velge mellom FSI- og OFK-nettene

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Høsten 2010: Enda en IPv4-serie ble innført: 128, 39, 194, 0/24
  - 128.39.172.0/23 brukes til klienter på trådløst studentnett
  - 128.39.194.0/24 brukes til datalab etter samme m
    ønster som for 128.39.172.0/24
- I dag er de fleste brukere kasta over til OFK-nettene
- Dette skiedde etter ombygginga i 2011–2012
- Andreklasse data er velsigna med å kunne velge mellom FSI- og OFK-nettene
- Andreklasse data velger som regel det førstnevnte, vanligvis FSI-VLAN 48. 128.39.194.192/27 og 2001:700:1100:8008::/64

14 / 81

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 T. Endrestøl (FSI/IT)

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

• Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:
  - Switcher (med unntak av kjerneswitchen som er L3-router for nettverket ved FSI)

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:
  - Switcher (med unntak av kjerneswitchen som er L3-router for nettverket ved FSI)
  - Basestasjoner og WLAN-kontroller

IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:
  - Switcher (med unntak av kjerneswitchen som er L3-router for nettverket ved FSI)
  - Basestasjoner og WLAN-kontroller
  - UPS-er

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:
  - Switcher (med unntak av kjerneswitchen som er L3-router for nettverket ved FSI)
  - Basestasjoner og WLAN-kontroller
  - UPS-er
  - Skrivere

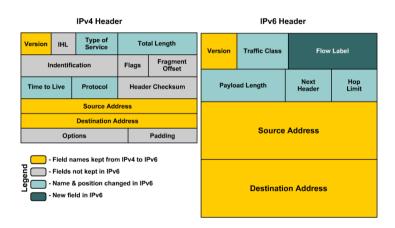
IPv6 ved Fagskolen Innlandet

- Alle FSI-VLAN har både IPv4- og IPv6-adresser
- FSI-VLAN med offentlige IPv4-adresser bruker offentlige IPv6-adresser fra 2001:700:1100::/48-serien
- FSI-VLAN med private IPv4-adresser (RFC 1918) bruker private IPv6-adresser fra FD5C:14CF:C300::/48-serien
- Private adresser brukes for alt utstyr som ikke har behov for internettforbindelse:
  - Switcher (med unntak av kjerneswitchen som er L3-router for nettverket ved FSI)
  - Basestasjoner og WLAN-kontroller
  - UPS-er
  - Skrivere
  - VPN-klienter

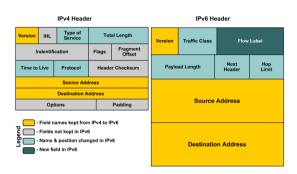
T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 15 / 81

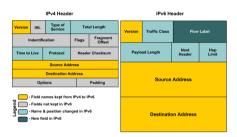
Hentet fra http://www.tekkom.dk/mediawiki/images/5/5e/CCNP-108.png

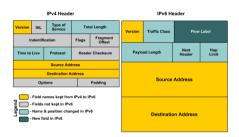
- IPv6-headeren er dobbelt så stor som IPv4-headeren (20 oktetter)
- IPv6-headeren har færre felter enn IPv4-headeren
- De utelatte feltene er i stor grad flyttet over til egne utvidelsesheadere

• Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110

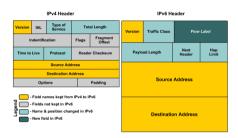

T. Endrestøl (FSI/IT)

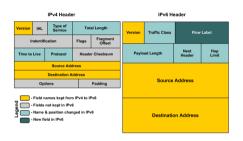
- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

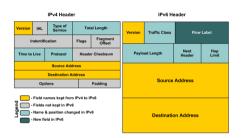

 Payload Length (16 bit) er det samme som Total Length i IPv4

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

- Payload Length (16 bit) er det samme som Total Length i IPv4
- Next Header (8 bit) er det samme som Protocol i IPv4

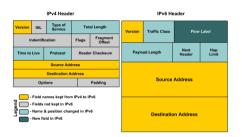

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

- Payload Length (16 bit) er det samme som Total Length i IPv4
- Next Header (8 bit) er det samme som Protocol i IPv4
- Hop Limit (8 bit) er det samme som Time To Live i IPv4

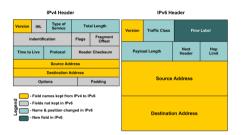

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

- Payload Length (16 bit) er det samme som Total Length i IPv4
- Next Header (8 bit) er det samme som Protocol i IPv4
- Hop Limit (8 bit) er det samme som Time To Live i IPv4
- Avsender og mottaker er 128-bit IPv6-adresser

- Versjonsfeltet (4 bit) settes til 0110
- Traffic Class (8 bit) er det samme som Type of Service i IPv4
- Flow Label (20 bit) er et nytt felt og foreløpig eksperimentell

- Payload Length (16 bit) er det samme som Total Length i IPv4
- Next Header (8 bit) er det samme som Protocol i IPv4
- Hop Limit (8 bit) er det samme som Time To Live i IPv4
- Avsender og mottaker er 128-bit IPv6-adresser
- IPv4-feltene Internet Header Length (IHL), Identification, Flags, Fragment Offset, Header Checksum, Options og Padding, er enten fjernet for godt eller flyttet til egne utvidelsesheadere

• Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing
  - Fragment

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing
  - Fragment
  - Authentication Header

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing
  - Fragment
  - Authentication Header
  - Encapsulating Security Payload

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing
  - Fragment
  - Authentication Header
  - Encapsulating Security Payload
  - Mobility

19 / 81

- Utvidelsesheaderne finnes i stort antall:
  - Hop-by-hop options
  - Destination options
  - Routing
  - Fragment
  - Authentication Header
  - Encapsulating Security Payload
  - Mobility
- Se RFC 2460, RFC 4302, RFC 4303 og RFC 6275

• RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 20 / 81

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt
- Deretter f
  ølger IPv6-header og resten av datagrammet

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt
- Deretter f
  ølger IPv6-header og resten av datagrammet
- Overføring av hode og hale er vanligvis en oppgave for lag 1

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt
- Deretter f
  ølger IPv6-header og resten av datagrammet
- Overføring av hode og hale er vanligvis en oppgave for lag 1
- Standard MTU for IPv6 over Ethernet er 1500 oktetter

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt
- Deretter f
  ølger IPv6-header og resten av datagrammet
- Overføring av hode og hale er vanligvis en oppgave for lag 1
- Standard MTU for IPv6 over Ethernet er 1500 oktetter
- Minste tillatte MTU for IPv6 er 1280 oktetter

- RFC 2464 definerer frameformatet for IPv6-datagrammer over Ethernet
- IPv6-datagrammer fraktes i standard Ethernetformat, RFC 894
- Først angis mottakerens MAC-48-adresse
- Deretter angis avsenders MAC-48-adresse
- Frametypen settes til 86DD heksadesimalt
- Deretter f
  ølger IPv6-header og resten av datagrammet
- Overføring av hode og hale er vanligvis en oppgave for lag 1
- Standard MTU for IPv6 over Ethernet er 1500 oktetter
- Minste tillatte MTU for IPv6 er 1280 oktetter
- Er største tilgjengelige MTU mindre enn 1280 oktetter, så må lagene under IPv6 sørge for fragmentering og sammensetting av IPv6-datagrammene (RFC 2460)

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 20 / 81

• 128 bit

- 128 bit
- Heksadesimal notasjon

- 128 bit
- Heksadesimal notasjon
- 16 bit grupperes, adskilt med kolon

- 128 bit
- Heksadesimal notasjon
- 16 bit grupperes, adskilt med kolon
- Ledende nuller kan sløyfes

- 128 bit
- Heksadesimal notasjon
- 16 bit grupperes, adskilt med kolon
- Ledende nuller kan sløyfes
- To eller flere 16-bit-blokker med nuller kan slås sammen til :: (dobbelkolon), bare én gang pr. adresse

- 128 bit
- Heksadesimal notasjon
- 16 bit grupperes, adskilt med kolon
- Ledende nuller kan sløyfes
- To eller flere 16-bit-blokker med nuller kan slås sammen til :: (dobbelkolon), bare én gang pr. adresse
- Prefikslengde angis ved å slenge på en skråstrek og antall signifikante bit fra venstre mot høyre

21 / 81

T. Endrestøl (FSI/IT) 1Pv6-foredrag 24. oktober 2013

Adressedemo

Adressedemo

Uninett:

 $2001\!:\!0700\!:\!0000\!:\!0000\!:\!0000\!:\!0000\!:\!0000\!:\!0000$

Adressedemo

• Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

22 / 81

Adressedemo

Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

• IT-avdelingen@FSI:

2001:0700:1100:0003:0000:0000:0000:0000

22 / 81

Adressedemo

• Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

IT-avdelingen@FSI:

2001:0700:1100:0003:0000:0000:0000:0000

• Tronds D531:

2001:0700:1100:0003:0221:70FF:FE73:686E

Adressedemo: Hierarkisk struktur

• Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

IT-avdelingen@FSI:

2001:0700:1100:0003:0000:0000:0000:0000

• Tronds D531:

2001:0700:1100:0003:0221:70FF:FE73:686E

Adressedemo: La oss forenkle adressene

Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

IT-avdelingen@FSI:

2001:0700:1100:0003:0000:0000:0000:0000

• Tronds D531:

2001:0700:1100:0003:0221:70FF:FE73:686E

24 / 81

Adressedemo: Ledende nuller

Uninett:

2001:0700:0000:0000:0000:0000:0000:0000

FSI:

2001:0700:1100:0000:0000:0000:0000:0000

IT-avdelingen@FSI:

2001:0700:1100:0003:0000:0000:0000:0000

• Tronds D531:

2001:0700:1100:0003:0221:70FF:FE73:686E

25 / 81

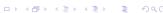
Adressedemo: Fjernet ledende nuller

Uninett: 2001:700:0:0:0:0:0:0
FSI: 2001:700:1100:0:0:0:0:0

• IT-avdelingen@FSI: 2001:700:1100:3:0:0:0:0

• Tronds D531: 2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E

Adressedemo: La oss forenkle litt til

Uninett:

2001:700:0:0:0:0:0:0

FSI:

2001:700:1100:0:0:0:0:0

IT-avdelingen@FSI:

2001:700:1100:3:0:0:0:0

• Tronds D531:

2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E

Adressedemo: To eller flere sammenhengende 16-bitgrupper med bare 0

Uninett: 2001:700:0:0:0:0:0:0
FSI: 2001:700:1100:0:0:0:0:0
IT-avdelingen@FSI:

2001:700:1100:3:0:0:0:0

• Tronds D531: 2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E

Adressedemo: Erstattet med dobbelkolon

Uninett:

```
2001:700::

• FSI:
2001:700:1100::

• IT-avdelingen@FSI:
2001:700:1100:3::

• Tronds D531:
2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E
```


29 / 81

Adressedemo: Kompakt form

• Uninett: 2001:700::

```
FSI:
2001:700:1100::IT-avdelingen@FSI:
2001:700:1100:3::
```

2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E

Tronds D531:

Adressedemo: Vis prefikslengde

Uninett: 2001:700::/32
FSI: 2001:700:1100::/48
IT-avdelingen@FSI: 2001:700:1100:3::/64
Tronds D531:

2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E/128

Adressedemo: Kompakte adresser med prefikslengde

Uninett:

2001:700::/32

FSI:

2001:700:1100::/48

IT-avdelingen@FSI:

2001:700:1100:3::/64

• Tronds D531:

2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E/128

MAC-48-adresser

• MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:

MAC-48-adresser

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 33 / 81

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn

MAC-48-adresser

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)
  - Når u-bitet er satt til 0 (null), så gjelder formatet som er oppgitt her, altså
     CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret. CC. har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)
  - Når u-bitet er satt til 0 (null), så gjelder formatet som er oppgitt her, altså CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Når u-bitet er satt til 1, så er alle C- og c-sifrene løpenummer, mens u- og g-bitene beholder sine spesielle betydninger

IPv6-foredrag 24. oktober 2013 33 / 81

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)
  - Når u-bitet er satt til 0 (null), så gjelder formatet som er oppgitt her, altså CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Når u-bitet er satt til 1, så er alle C- og c-sifrene løpenummer, mens u- og g-bitene beholder sine spesielle betydninger
  - Når g-bitet er 0 så angir adressa en individuell node, og når g-bitet er 1 så er adressa en multicastgruppe

MAC-48-adresser

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)
  - Når u-bitet er satt til 0 (null), så gjelder formatet som er oppgitt her, altså CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Når u-bitet er satt til 1, så er alle C- og c-sifrene løpenummer, mens u- og g-bitene beholder sine spesielle betydninger
  - Når g-bitet er 0 så angir adressa en individuell node, og når g-bitet er 1 så er adressa en multicastgruppe
  - Når g-bitet settes lik 1, så blir også u-bitet satt lik 1

MAC-48-adresser

- MAC-48-adresser har følgende oppbygging, gitt av IEEE 802-2001:
  - CC:cc:cc:nn:nn (heksadesimalt)
  - Den første halvparten er produsentnummer: CC:cc:cc
  - Den andre halvparten er løpenummer: nn:nn:nn
- Den første oktetten i produsentnummeret, CC, har en spesiell oppbygging:
  - CCCCCCug (binært)
  - Når u-bitet er satt til 0 (null), så gjelder formatet som er oppgitt her, altså CC:cc:cc:nn:nn:nn (heksadesimalt)
  - Når u-bitet er satt til 1, så er alle C- og c-sifrene løpenummer, mens u- og g-bitene beholder sine spesielle betydninger
  - Når g-bitet er 0 så angir adressa en individuell node, og når g-bitet er 1 så er adressa en multicastgruppe
  - Når g-bitet settes lik 1, så blir også u-bitet satt lik 1
  - Kombinasjonen ug = 01 er høyst uvanlig

MAC-48-adresser

• Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)
- Vi ser at både u- og g-bitene er satt til 0

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)
- Vi ser at både u- og g-bitene er satt til 0
- Dette er en MAC-48-adresse som:

MAC-48-adresser

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)
- Vi ser at både u- og g-bitene er satt til 0
- Dette er en MAC-48-adresse som:
  - følger det vanlige mønsteret med produsent- og løpenummer

34 / 81

MAC-48-adresser

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)
- Vi ser at både u- og g-bitene er satt til 0
- Dette er en MAC-48-adresse som:
  - følger det vanlige mønsteret med produsent- og løpenummer
  - angir en individuell node

34 / 81

- Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
- CC-oktetten har verdien 00 (heksadesimalt)
- På binær form er dette 00000000 (CCCCCCug)
- Vi ser at både u- og g-bitene er satt til 0
- Dette er en MAC-48-adresse som:
  - følger det vanlige mønsteret med produsent- og løpenummer
  - angir en individuell node
  - Dell Inc er produsenten ifølge OUI-lista hos IEEE (søk i fila etter 00-21-70)

24. oktober 2013

• Unicast-adresser består av 2 ting:

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks

35 / 81

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)
- Angis grensesnittidentifikatoren manuelt, så angis som regel hele IPv6-adressa manuelt

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 35 / 81

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)
- Angis grensesnittidentifikatoren manuelt, så angis som regel hele IPv6-adressa manuelt
- Grensesnittidentifikatorer følger IEEE EUI-64-formatet med to unntak:

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 T. Endrestøl (FSI/IT) 35 / 81

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)
- Angis grensesnittidentifikatoren manuelt, så angis som regel hele IPv6-adressa manuelt
- Grensesnittidentifikatorer følger IEEE EUI-64-formatet med to unntak:
  - universal/local-bitet brukes med invertert betydning/verdi

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)
- Angis grensesnittidentifikatoren manuelt, så angis som regel hele IPv6-adressa manuelt
- Grensesnittidentifikatorer følger IEEE EUI-64-formatet med to unntak:
  - universal/local-bitet brukes med invertert betydning/verdi
    - (gruppebitet beholder sin vanlige betydning)

Modda IEEE EUI-64-format

- Unicast-adresser består av 2 ting:
  - Prefiks
  - Grensesnittidentifikator
- Grensesnittidentifikatorer er på 64 bit
- Grensesnittidentifikatorer kan lages automatisk fra MAC-48-adresser
- Grensesnittidentifikatorer kan også angis manuelt eller velges tilfeldig (RFC 4941)
- Angis grensesnittidentifikatoren manuelt, så angis som regel hele IPv6-adressa manuelt
- Grensesnittidentifikatorer følger IEEE EUI-64-formatet med to unntak:
  - universal/local-bitet brukes med invertert betydning/verdi
    - (gruppebitet beholder sin vanlige betydning)
  - oktettene på midten er FF:FE ved automatisk konvertering fra MAC-48 til EUI-64

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 35 / 81

odda IEEE EUI-04-format

• Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 36 / 81

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - ullet 00 (heksadesimalt) o 00000000 (binært)

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - $\bullet \ \ 02 \ (\text{heksadesimalt}) \rightarrow 00000010 \ (\text{binært}) \\$

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - ullet 00 (heksadesimalt) o 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E
  - Ta bort overflødig kolon og nuller: 221:70FF:FE73:686E

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E
  - Ta bort overflødig kolon og nuller: 221:70FF:FE73:686E
  - Høyreskift hele stasen: ::221:70FF:FE73:686E

Modda IEEE EUI-64-format

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E
  - Ta bort overflødig kolon og nuller: 221:70FF:FE73:686E
  - Høyreskift hele stasen: ::221:70FF:FE73:686E
  - Nå er grensesnittidentifikatoren klar til å bli kombinert med ønsket prefiks

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 36 / 81

Modda IEEE EUI-64-format

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E
  - Ta bort overflødig kolon og nuller: 221:70FF:FE73:686E
  - Høyreskift hele stasen: ::221:70FF:FE73:686E
  - Nå er grensesnittidentifikatoren klar til å bli kombinert med ønsket prefiks
  - Prefiks fra router: 2001:700:1100:3::/64

Modda IEEE EUI-64-format

- Grensesnittidentifikatorer lages fra MAC-48-adresser etter oppskriften i RFC 4291:
  - Gitt denne MAC-48-adressa: 00:21:70:73:68:6E
    - 00 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000000 (binært)
  - Invertér universal/local-bitet: 02:21:70:73:68:6E
    - 02 (heksadesimalt) $\rightarrow$ 00000010 (binært)
  - Sett inn FF:FE på midten: 02:21:70:FF:FE:73:68:6E
  - Ta bort overflødig kolon og nuller: 221:70FF:FE73:686E
  - Høyreskift hele stasen: ::221:70FF:FE73:686E
  - Nå er grensesnittidentifikatoren klar til å bli kombinert med ønsket prefiks
  - Prefiks fra router: 2001:700:1100:3::/64
  - Fullstendig adresse: 2001:700:1100:3:221:70FF:FE73:686E

Grunnleggende om adresser Modda IEEE EUI-64-format

• OBS! Arbeidsuhell!

Modda IEEE EUI-64-format

- OBS! Arbeidsuhell!
- Det skulle egentlig ha vært FF:FF i stedet for FF:FE

37 / 81

- OBS! Arbeidsuhell!
- Det skulle egentlig ha vært FF:FF i stedet for FF:FE
  - ullet MAC-48 ightarrow EUI-64 skal bruke FF:FF

- OBS! Arbeidsuhell!
- Det skulle egentlig ha vært FF:FF i stedet for FF:FE
  - MAC-48 → EUI-64 skal bruke FF:FF
  - EUI-48 $\rightarrow$ EUI-64 skal bruke FF:FE

- OBS! Arbeidsuhell!
- Det skulle egentlig ha vært FF:FF i stedet for FF:FE
  - MAC-48 → EUI-64 skal bruke FF:FF
  - EUI-48 → EUI-64 skal bruke FF:FE
- Siden IPv6 bruker universal/local-bitet med invertert betydning/verdi, så er arbeidsuhellet akseptert

- OBS! Arbeidsuhell!
- Det skulle egentlig ha vært FF:FF i stedet for FF:FE
  - MAC-48 → EUI-64 skal bruke FF:FF
  - EUI-48 $\rightarrow$ EUI-64 skal bruke FF:FE
- Siden IPv6 bruker universal/local-bitet med invertert betydning/verdi, så er arbeidsuhellet akseptert
- Se RFC 4291

Grunnleggende om adresser Modda IEEE EUI-64-format

• Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VI AN

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VLAN
- Normalt setter man en lav verdi for manuelle grensesnittidentifikatorer

Modda IEEE EUI-64-format

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VLAN
- Normalt setter man en lav verdi for manuelle grensesnittidentifikatorer
- For eksempel ::53 (DNS-tjener, kanskje)

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VLAN
- Normalt setter man en lav verdi for manuelle grensesnittidentifikatorer
- For eksempel ::53 (DNS-tjener, kanskje)

Modda IEEE EUI-64-format

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VLAN
- Normalt setter man en lav verdi for manuelle grensesnittidentifikatorer
- For eksempel ::53 (DNS-tjener, kanskje)
- Uten *invertering* av universal/local-bitet, måtte vi bruke manuelle grensesnittidentifikatorer på formen ::0200:0:0:53 (heksadesimalt)

Modda IEEE EUI-64-format

- Manuell grensesnittidentifikator innebærer at universal/local-bitet er satt til 0
- De øvrige 63 bitene kan være hva som helst, bare verdien ikke skaper adressekollisjon i samme VLAN
- Normalt setter man en lav verdi for manuelle grensesnittidentifikatorer
- For eksempel ::53 (DNS-tjener, kanskje)
- Uten *invertering* av universal/local-bitet, måtte vi bruke manuelle grensesnittidentifikatorer på formen ::0200:0:0:53 (heksadesimalt)
- ::0200:0:0:53 (heksadesimalt) $\rightarrow$ ::000000100000000:00...00:000000001010011 (binært)

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 38 / 81

Spesialadresser

24. oktober 2013

Spesialadresser

• Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128
  - Velkjent adresse for å snakke med seg selv

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128
  - Velkjent adresse for å snakke med seg selv
- Dokumentasjonsprefiks: 2001:db8::/32

Spesialadresser

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128
  - Velkjent adresse for å snakke med seg selv
- Dokumentasjonsprefiks: 2001:db8::/32
  - Brukes for generell beskrivelse av IPv6-oppsett i lærebøker og annen generell dokumentasjon

Spesialadresser

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128
  - Velkjent adresse for å snakke med seg selv
- Dokumentasjonsprefiks: 2001:db8::/32
  - Brukes for generell beskrivelse av IPv6-oppsett i lærebøker og annen generell dokumentasjon
  - Forbudt å bruke på det offentlige internettet

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 39 / 81

Spesialadresser

- Nulladressa: 0:0:0:0:0:0:0:0/0 eller ::/0
  - Brukes av klienter som ennå ikke vet sin egen adresse (DHCPv6)
  - Brukes av tjenester som godtar forespørsler fra alle grensesnitt (sjekk ut bind(2)-systemkallet i «Juniks»)
- Loopbackadressa: 0:0:0:0:0:0:0:1/128 eller ::1/128
  - Velkjent adresse for å snakke med seg selv
- Dokumentasjonsprefiks: 2001:db8::/32
  - Brukes for generell beskrivelse av IPv6-oppsett i lærebøker og annen generell dokumentasjon
  - Forbudt å bruke på det offentlige internettet
  - Bør blokkeres i inngående og utgående ACL-er for internettgrensesnittet til routere

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 39 / 81

Spesialadresser

- IPv4-mapped IPv6 addresses: ::FFFF: w. x. y. z
  - ullet Hvor w. x. y. z er den opprinnelige IPv4-adressa skrevet på vanlige måte for IPv4-adresser

- IPv4-mapped IPv6 addresses: ::FFFF:w.x.y.z
  - ullet Hvor w.x.y.z er den opprinnelige IPv4-adressa skrevet på vanlige måte for IPv4-adresser
  - Eksempel: ::FFFF:128.39.174.1

- IPv4-mapped IPv6 addresses: ::FFFF: w. x. y. z
  - ullet Hvor w.x.y.z er den opprinnelige IPv4-adressa skrevet på vanlige måte for IPv4-adresser
  - Eksempel: ::FFFF:128.39.174.1
  - Brukes i systemer som har både IPv4- og IPv6-adresser, men hvor den enkelte tjeneste bare bruker IPv6-socketer og har slått av IPV6_V60NLY med setsockopt(2) for lyttesocketen

Spesialadresser

- IPv4-mapped IPv6 addresses: ::FFFF: w. x. y. z
  - ullet Hvor w. x. y. z er den opprinnelige IPv4-adressa skrevet på vanlige måte for IPv4-adresser
  - Eksempel: ::FFFF:128.39.174.1
  - Brukes i systemer som har både IPv4- og IPv6-adresser, men hvor den enkelte tjeneste bare bruker IPv6-socketer og har slått av IPV6_V60NLY med setsockopt(2) for lyttesocketen
  - Forbudt av sikkerhetshensyn i enkelte OS-er som OpenBSD, se OpenBSDs ip6(4)

Spesialadresser

- IPv4-mapped IPv6 addresses: ::FFFF: w. x. y. z
  - ullet Hvor w.x.y.z er den opprinnelige IPv4-adressa skrevet på vanlige måte for IPv4-adresser
  - Eksempel: ::FFFF:128.39.174.1
  - Brukes i systemer som har både IPv4- og IPv6-adresser, men hvor den enkelte tjeneste bare bruker IPv6-socketer og har slått av IPV6_V60NLY med setsockopt(2) for lyttesocketen
  - Forbudt av sikkerhetshensyn i enkelte OS-er som OpenBSD, se OpenBSDs ip6(4)
  - Tjenestene må da åpne separate lyttesocketer for IPv4 og IPv6

24. oktober 2013

• Navn-til-IPv6-adresser bruker AAAA-poster

41 / 81

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013

- Navn-til-IPv6-adresser bruker AAAA-poster
  - Eksempel:

```
$ORIGIN fig.ol.no.
svabu IN AAAA 2001:700:1100:1::4
```


- Navn-til-IPv6-adresser bruker AAAA-poster
  - Eksempel:

```
$ORIGIN fig.ol.no.
svabu IN AAAA 2001:700:1100:1::4
```

• IPv6-adresser-til-navn bruker PTR-poster plassert i ip6.arpa.

- Navn-til-IPv6-adresser bruker AAAA-poster
  - Eksempel:

```
$ORIGIN fig.ol.no.
svabu IN AAAA 2001:700:1100:1::4
```

- IPv6-adresser-til-navn bruker PTR-poster plassert i ip6.arpa.
  - Eksempel:

```
$ORIGIN 1.0.0.0.0.0.1.1.0.0.7.0.1.0.0.2.ip6.arpa. 4.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0 IN PTR svabu.fig.ol.no.
```


- Navn-til-IPv6-adresser bruker AAAA-poster
  - Eksempel:

```
$ORIGIN fig.ol.no.
svabu IN AAAA 2001:700:1100:1::4
```

- IPv6-adresser-til-navn bruker PTR-poster plassert i ip6.arpa.
  - Eksempel:

• Se RFC 3596

 A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa
  - Navn som henviser til resten av adressa

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa
  - Navn som henviser til resten av adressa
- Settes prefikslengda til:

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa
  - Navn som henviser til resten av adressa
- Settes prefikslengda til:
  - 0, så er det ikke lov å oppgi noen henvisning, fordi dette navnet er det øverste eller det eneste nivået i en kjede

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 42 / 81

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa
  - Navn som henviser til resten av adressa
- Settes prefikslengda til:
  - 0, så er det ikke lov å oppgi noen henvisning, fordi dette navnet er det øverste eller det eneste nivået i en kjede
  - 128, så er det ikke lov å oppgi noen IPv6-adresse, fordi man henviser til et helt annet navn, tydeligvis et alternativ til CNAME

- A6-poster var foreslått som erstatning for AAAA-poster av RFC 2874, men endret til eksperimentell av RFC 3363
- RFC 3364 diskuterer fordeler og ulemper med AAAA og A6
- En A6-post består av 2–3 ting:
  - Prefikslengde fra og med 0 til og med 128
  - Utdrag av IPv6-adressa
  - Navn som henviser til resten av adressa
- Settes prefikslengda til:
  - 0, så er det ikke lov å oppgi noen henvisning, fordi dette navnet er det øverste eller det eneste nivået i en kjede
  - 128, så er det ikke lov å oppgi noen IPv6-adresse, fordi man henviser til et helt annet navn, tydeligvis et alternativ til CNAME
- Avsnittene 3.1.1 og 3.1.3 i RFC 2874 er ikke enige med seg selv når prefikslengda settes til 128

• Et tenkt eksempel med A6:

• Et tenkt eksempel med A6:

```
• $ORIGIN ip6.uninett.no.
uninett IN A6 0 2001:700::
fig IN A6 32 0:0:1100:: uninett

$ORIGIN fig.ol.no.
ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.
svabu IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6
```


43 / 81

• Et tenkt eksempel med A6:

```
• $ORIGIN ip6.uninett.no.
uninett IN A6 0 2001:700::
fig IN A6 32 0:0:1100:: uninett

$ORIGIN fig.ol.no.
ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.
svabu IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6
```

• Vi vil vite IPv6-adressa for svabu.fig.ol.no. og vi vil bruke A6-poster for å finne svaret

- Et tenkt eksempel med A6:
- \$ORIGIN fig.ol.no.

svabu

IN A6 64

::4 ext-servere.ip6

- Forklaring:
  - svabu.fig.ol.no. mangler de 64 mest signifikante bitene og henviser til ext-servere.ip6.fig.ol.no.

- Et tenkt eksempel med A6:
- \$ORIGIN fig.ol.no.

```
svabu
               IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6
ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.
```

- Forklaring:
  - ext-servere.ip6.fig.ol.no. mangler de 48 mest signifikante bitene og henviser til fig.ip6.uninett.no.

- Et tenkt eksempel med A6:
- \$ORIGIN fig.ol.no.

```
svabu IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6
ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.
```

```
$ORIGIN ip6.uninett.no.
fig     IN A6 32 0:0:1100:: uninett
```

- Forklaring:
  - fig.ip6.uninett.no. mangler de 32 mest signifikante bitene og henviser til uninett.ip6.uninett.no.

• Et tenkt eksempel med A6:

```
• $ORIGIN fig.ol.no.

svabu IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6

ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.

$ORIGIN ip6.uninett.no.

fig IN A6 32 0:0:1100:: uninett

uninett IN A6 0 2001:700::
```

- Forklaring:
  - Kjeden slutter med uninett.ip6.uninett.no.

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 47 / 81

```
Et tenkt eksempel med A6:
```

```
• $ORIGIN fig.ol.no.

svabu IN A6 64 ::4 ext-servere.ip6
ext-servere.ip6 IN A6 48 0:0:0:1:: fig.ip6.uninett.no.

$ORIGIN ip6.uninett.no.
fig IN A6 32 0:0:1100:: uninett
uninett IN A6 0 2001:700::
```

• Vi får bygd opp følgende adressekjede:

```
::40:0:0:1::0:0:1100::2001:700::
```

• Bitvis-OR gir den sammensatte adressa 2001:700:1100:1::4

INNLANDET S

uninett.ip6.uninett.no.

fig.ip6.uninett.no.

ext-servere.ip6.fig.ol.no.

svabu.fig.ol.no.

48 / 81

• Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:

49 / 81

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser

49 / 81

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser

49 / 81

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser
    - Offentlige unicast-adresser

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser
    - Offentlige unicast-adresser
    - Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser
    - Offentlige unicast-adresser
    - Unike, lokale, aggregerbare adresser
  - Anycast-adresser

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser
    - Offentlige unicast-adresser
    - Unike, lokale, aggregerbare adresser
  - Anycast-adresser
  - Multicast-adresser

49 / 81

- Det finnes flere adressetyper med forskjellige bruksområder:
  - Unicast-adresser:
    - Link-local-adresser
    - Site-local-adresser
    - Offentlige unicast-adresser
    - Unike, lokale, aggregerbare adresser
  - Anycast-adresser
  - Multicast-adresser
- Merk at broadcast er avskaffa og er i stor grad erstatta med link-local-multicast

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 49 / 81

Link-local-adresser

• Definert: RFC 4291

Link-local-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde:

Link-local-adresser

• Definert: RFC 4291

- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et

Link-local-adresser

• Definert: RFC 4291

- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett
  - Kan brukes i ad-hoc-nett

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett
  - Kan brukes i ad-hoc-nett
- Prefiks: FE80::/10

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett
  - Kan brukes i ad-hoc-nett
- Prefiks: FE80::/10
- De neste 54 bitene skal settes til null

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett
  - Kan brukes i ad-hoc-nett
- Prefiks: FE80::/10
- De neste 54 bitene skal settes til null
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format

Link-local-adresser

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde:
  - Lokal kommunikasjon internt i VLAN-et
  - Sentral for autokonfigurasjon
  - Blir ikke videresendt av routere til andre VLAN eller til internett
  - Kan brukes i ad-hoc-nett
- Prefiks: FE80::/10
- De neste 54 bitene skal settes til null
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Eksempel: FE80::221:70FF:FE73:686E

Site-local-adresser

51 / 81

Site-local-adresser

• Definert: RFC 3513

Site-local-adresser

• Definert: RFC 3513

• Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918

Site-local-adresser

• Definert: RFC 3513

• Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918

• Prefiks: FEC0::/10

Site-local-adresser

• Definert: RFC 3513

Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918

• Prefiks: FEC0::/10

• De neste 54 bitene brukes til subnet-ID

51 / 81

Site-local-adresser

Definert: RFC 3513

Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918

Prefiks: FEC0::/10

De neste 54 bitene brukes til subnet-ID

• De siste 64 bitene er grensesnittidentifikatoren i modda EUI-64-format

Site-local-adresser

Definert: RFC 3513

• Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918

Prefiks: FEC0::/10

• De neste 54 bitene brukes til subnet-ID

• De siste 64 bitene er grensesnittidentifikatoren i modda EUI-64-format

• Eksempel: FECO::DEAD:BEEF:1337

Site-local-adresser

- Definert: RFC 3513
- Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918
- Prefiks: FEC0::/10
- De neste 54 bitene brukes til subnet-ID
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikatoren i modda EUI-64-format
- Eksempel: FEC0::DEAD:BEEF:1337
- Ikke bruk site-local-adresser (RFC 3879)

Site-local-adresser

- Definert: RFC 3513
- Bruksområde: private adresser på lik linje med RFC 1918
- Prefiks: FEC0::/10
- De neste 54 bitene brukes til subnet-ID
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikatoren i modda EUI-64-format
- Eksempel: FECO::DEAD:BEEF:1337
- Ikke bruk site-local-adresser (RFC 3879)
- Site-local-adresser er erstatta med ULA (RFC 4193)

Offentlige unicast-adresser

• Definert: RFC 4291 og RFC 3587

Offentlige unicast-adresser

• Definert: RFC 4291 og RFC 3587

• Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett

Offentlige unicast-adresser

• Definert: RFC 4291 og RFC 3587

• Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett

• Prefiks: 2000::/3

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Det er vanlig at kundene blir tildelt /48- eller /56-bits prefiks av ISP-ene

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Det er vanlig at kundene blir tildelt /48- eller /56-bits prefiks av ISP-ene
  - ullet /48-bits prefiks gir 64 48 = 16 subnetbit ightarrow 2 ^{16} = 65536 subnett

Offentlige unicast-adresser

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Det er vanlig at kundene blir tildelt /48- eller /56-bits prefiks av ISP-ene
  - ullet /48-bits prefiks gir 64 48 = 16 subnetbit ightarrow 2¹⁶ = 65536 subnett
  - /56-bits prefiks gir 64-56=8 subnetbit $\rightarrow 2^8=256$ subnett

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 52 / 81

Offentlige unicast-adresser

- Definert: RFC 4291 og RFC 3587
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon på det offentlige internett
- Prefiks: 2000::/3
- De neste bitene allokeres hierarkisk, minimum i 4-bitblokker, men gjerne i 8- eller 16-bitblokker
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Det er vanlig at kundene blir tildelt /48- eller /56-bits prefiks av ISP-ene
  - ullet /48-bits prefiks gir 64 48 = 16 subnetbit ightarrow 2¹⁶ = 65536 subnett
  - ullet /56-bits prefiks gir 64 56 = 8 subnetbit ightarrow 28 = 256 subnett
- Eksempel: 2001:700:1100:1::1/128

52 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

Unike, lokale, aggregerbare adresser

• Definert: RFC 4193

Unike, lokale, aggregerbare adresser

• Definert: RFC 4193

• Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket

Unike, lokale, aggregerbare adresser

Definert: RFC 4193

• Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket

Veldig praktisk å ha faste, interne adresser uavhengig av offentlig prefiks tildelt av ISP

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Definert: RFC 4193
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket
- Veldig praktisk å ha faste, interne adresser uavhengig av offentlig prefiks tildelt av ISP
- Prefiks: FC00::/7

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Definert: RFC 4193
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket
- Veldig praktisk å ha faste, interne adresser uavhengig av offentlig prefiks tildelt av ISP
- Prefiks: FC00::/7
- Det åttende mest signifikante bitet skal settes til 1 inntil videre

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Definert: RFC 4193
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket
- Veldig praktisk å ha faste, interne adresser uavhengig av offentlig prefiks tildelt av ISP
- Prefiks: FC00::/7
- Det åttende mest signifikante bitet skal settes til 1 inntil videre
- Det reelle prefikset er dermed FD00::/8

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Definert: RFC 4193
- Bruksområde: ende-til-ende-kommunikasjon internt i nettverket
- Veldig praktisk å ha faste, interne adresser uavhengig av offentlig prefiks tildelt av ISP
- Prefiks: FC00::/7
- Det åttende mest signifikante bitet skal settes til 1 inntil videre
- Det reelle prefikset er dermed FD00::/8
- Prefikset FC00::/8 er reservert inntil videre

IPv6-foredrag T. Endrestøl (FSI/IT) 24. oktober 2013 53 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

• Reelt prefiks: FD00::/8

24. oktober 2013

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øveblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24 oktober 2013 54 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.
  - Beregn en SHA-1-hash som beskrevet i RFC 3174. Resultatet er et heltall på 160 bit.

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 54 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.
  - Beregn en SHA-1-hash som beskrevet i RFC 3174. Resultatet er et heltall på 160 bit.
  - Bruk de 40 minst signifikante bitene som global identifikator.

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 54 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øveblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.
  - Beregn en SHA-1-hash som beskrevet i RFC 3174. Resultatet er et heltall på 160 bit.
  - Bruk de 40 minst signifikante bitene som global identifikator.
- De neste 16 bitene brukes til subnett-ID

IPv6-foredrag 24 oktober 2013 54 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.
  - Beregn en SHA-1-hash som beskrevet i RFC 3174. Resultatet er et heltall på 160 bit.
  - Bruk de 40 minst signifikante bitene som global identifikator.
- De neste 16 bitene brukes til subnett-ID
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 54 / 81

Unike, lokale, aggregerbare adresser

- Reelt prefiks: FD00::/8
- De neste 40 bitene genereres tilfeldig, gjerne som beskrevet i RFC 4193:
  - Uttrykk nåværende øyeblikk som et 64-bit heltall i NTP-format (RFC 5905).
  - Bruk en EUI-64-identifikator fra systemet som kjører denne algoritmen.
    - Mangler du en EUI-64-identifikator, kan du lage en fra en 48-bit MAC-adresse som angitt i RFC 3513.
    - Kan du ikke lage en EUI-64-identifikator, så bruk en annen unik verdi som serienummeret til systemet.
  - Sett sammen de to 64-bit heltallene til et 128-bit heltall.
  - Beregn en SHA-1-hash som beskrevet i RFC 3174. Resultatet er et heltall på 160 bit.
  - Bruk de 40 minst signifikante bitene som global identifikator.
- De neste 16 bitene brukes til subnett-ID
- De siste 64 bitene er grensesnittidentifikator i modda EUI-64-format
- Eksempel: FD5C:14CF:C300:31::1/128

Anycast-adresser

Anycast-adresser

• Definert: RFC 4291

Anycast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: felles adresse for distribuerte tjenester

Anycast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: felles adresse for distribuerte tjenester

• Prefiks: ingen, allokeres fra dine egne unicast-adresser

Anycast-adresser

- Definert: RFC 4291
- Bruksområde: felles adresse for distribuerte tjenester
- Prefiks: ingen, allokeres fra dine egne unicast-adresser
- Eksempel: 2001:700:1100::/128 anycast

Multicast-adresser

• Definert: RFC 4291

Multicast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: én-til-mange-kommunikasjon

Multicast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: én-til-mange-kommunikasjon

• Prefiks: FF::/8

56 / 81

Multicast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: én-til-mange-kommunikasjon

Prefiks: FF::/8

ullet Flagg f og rekkevidde r er innebygget i adressa: FFfr::/16

Multicast-adresser

• Definert: RFC 4291

• Bruksområde: én-til-mange-kommunikasjon

Prefiks: FF::/8

• Flagg f og rekkevidde r er innebygget i adressa: FFfr::/16

• Eksempel: FF0E::101/128 (global multicast-adresse for NTP)

Multicast-adresser

• Flaggene heter ORPT

(null, err, pe, te)

Multicast-adresser

• Flaggene heter ORPT (null, err, pe, te)

 Flagget T angir med 0 at adressa er velkjent (definert av IANA), og med 1 at adressa er midlertidig (lokalt definert)

57 / 81

Multicast-adresser

Flaggene heter ORPT

- (null, err, pe, te)
- Flagget T angir med 0 at adressa er velkjent (definert av IANA), og med 1 at adressa er midlertidig (lokalt definert)
- Flagget P angir med 1 at adressa inneholder et unicast-prefiks og skal følge reglene i RFC 3306

Multicast-adresser

Flaggene heter ORPT

- (null, err, pe, te)
- Flagget T angir med 0 at adressa er velkjent (definert av IANA), og med 1 at adressa er midlertidig (lokalt definert)
- Flagget P angir med 1 at adressa inneholder et unicast-prefiks og skal følge reglene i RFC 3306
- Flagget R angir med 1 at adressa også inneholder et møtepunkt («rendezvous point») og skal følge reglene i RFC 3956

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 57 / 81

Multicast-adresser

Flaggene heter ORPT

- (null, err, pe, te)
- Flagget T angir med 0 at adressa er velkjent (definert av IANA), og med 1 at adressa er midlertidig (lokalt definert)
- Flagget P angir med 1 at adressa inneholder et unicast-prefiks og skal følge reglene i RFC 3306
- Flagget R angir med 1 at adressa også inneholder et møtepunkt («rendezvous point») og skal følge reglene i RFC 3956
- Flaggene P og R gjør det enkelt å lage egne multicast-adresser for internt bruk i organisasjonen

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 57 / 81

Multicast-adresser

 Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:

Multicast-adresser

 Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:

• 0: reservert

Multicast-adresser

 Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:

• 0: reservert

• 1: interface-local

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

Multicast-adresser

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

8: organization-local

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»
- B: ikke definert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»
- B: ikke definert
- C: ikke definert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»
- B: ikke definert
- C: ikke definert
- D: ikke definert

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»
- B: ikke definert
- C: ikke definert
- D: ikke definert
- E: global

- Følgende rekkevidder er definert i RFC 4921:
- 0: reservert
- 1: interface-local
- 2: link-local
- 3: reservert
- 4: admin-local
- 5: site-local
- 6: ikke definert
- 7: ikke definert

- 8: organization-local
- 9: ikke definert
- A: ikke definert, brukt av Uninett til å begrense trafikken innenfor «Uninettet»
- B: ikke definert
- C: ikke definert
- D: ikke definert
- E: global
- F: reservert

• Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6

• Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6

• Definert: RFC 4443 og RFC 4844

- Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6
- Definert: RFC 4443 og RFC 4844
- ICMPv6-meldinger inneholder to tall som forteller om budskapets mening og innhold:

- Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6
- Definert: RFC 4443 og RFC 4844
- ICMPv6-meldinger inneholder to tall som forteller om budskapets mening og innhold:
  - Type: hovednummer

- Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6
- Definert: RFC 4443 og RFC 4844
- ICMPv6-meldinger inneholder to tall som forteller om budskapets mening og innhold:
  - Type: hovednummer
  - Code: undernummer, settes til 0 når det ikke er definert noen undernummer

- Feilrapportering- og feilsøkingstjeneste for IPv6
- Definert: RFC 4443 og RFC 4844
- ICMPv6-meldinger inneholder to tall som forteller om budskapets mening og innhold:
  - Type: hovednummer
  - Code: undernummer, settes til 0 når det ikke er definert noen undernummer
- I tillegg kommer felter for sjekksum og opplysninger som er unike for hver type (og undertype) av meldingene

• Feilmeldinger:

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:
  - 128: Echo request

(ping)

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:
  - 128: Echo request
  - 129: Echo reply

(ping)

(pong)

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:
  - 128: Echo request
  - 129: Echo reply
  - 200: Private eksperimenter

(ping)

(pong)

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:
  - 128: Echo request
  - 129: Echo reply
  - 200: Private eksperimenter
  - 201: Private eksperimenter

(ping) (pong)

- Feilmeldinger:
  - 1: Destination Unreachable
  - 2: Packet Too Big
  - 3: Time Exceeded
  - 4: Parameter Problem
  - 100: Private eksperimenter
  - 101: Private eksperimenter
  - 127: Reservert for utvidelse av feilmeldingene
- Informative meldinger:
  - 128: Echo request
  - 129: Echo reply
  - 200: Private eksperimenter
  - 201: Private eksperimenter
  - 255: Reservert for utvidelse av informative meldinger

(ping) (pong)

Multicast Listener Discovery

Multicast Listener Discovery

• Definert: RFC 2710

Multicast Listener Discovery

• Definert: RFC 2710

• Angir tre nye ICMPv6-meldinger:

Multicast Listener Discovery

• Definert: RFC 2710

• Angir tre nye ICMPv6-meldinger:

• 130: Multicast Listener Query

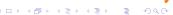

Multicast Listener Discovery

- Definert: RFC 2710
- Angir tre nye ICMPv6-meldinger:
  - 130: Multicast Listener Query
  - 131: Multicast Listener Report

61 / 81

Multicast Listener Discovery

- Definert: RFC 2710
- Angir tre nye ICMPv6-meldinger:
  - 130: Multicast Listener Query
  - 131: Multicast Listener Report
  - 132: Multicast Listener Done

61 / 81

Neighbor Discovery

• Definert: RFC 4861

Neighbor Discovery

• Definert: RFC 4861

• Angir fem nye ICMPv6-meldinger:

Neighbor Discovery

• Definert: RFC 4861

• Angir fem nye ICMPv6-meldinger:

• 133: Router Solicitation

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation
  - 136: Neighbor Advertisement

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation
  - 136: Neighbor Advertisement
  - 137: Redirect

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation
  - 136: Neighbor Advertisement
  - 137: Redirect
- Sentral ved autokonfigurering av adresser

Neighbor Discovery

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation
  - 136: Neighbor Advertisement
  - 137: Redirect
- Sentral ved autokonfigurering av adresser
- Brukes for å bekrefte at nodene er oppegående og bestemme lag 2-adressene til mottakere

- Definert: RFC 4861
- Angir fem nye ICMPv6-meldinger:
  - 133: Router Solicitation
  - 134: Router Advertisement
  - 135: Neighbor Solicitation
  - 136: Neighbor Advertisement
  - 137: Redirect
- Sentral ved autokonfigurering av adresser
- Brukes for å bekrefte at nodene er oppegående og bestemme lag 2-adressene til mottakere
- Neighbor Discovery vil bli gjennomgått i detalj i foredraget for de viderekomne

Router Renumbering

• Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering
- http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml angir følgende undertyper:

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering
- http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml angir følgende undertyper:
  - 0: Router Renumbering Command

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering
- http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml angir følgende undertyper:
  - 0: Router Renumbering Command
  - 1: Router Renumbering Result

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering
- http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml angir følgende undertyper:
  - 0: Router Renumbering Command
  - 1: Router Renumbering Result
  - 255: Sequence Number Reset

- Definert: http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml oppgir Matt Crawford som referanse
- Angir én ny ICMPv6-melding:
  - 138: Router Renumbering
- http: //www.iana.org/assignments/icmpv6-parameters/icmpv6-parameters.xhtml angir følgende undertyper:
  - 0: Router Renumbering Command
  - 1: Router Renumbering Result
  - 255: Sequence Number Reset
- Jeg har hittil ikke klart å finne ut noe mer om denne ICMPv6-meldinga

Inverse Neighbor Discovery

24. oktober 2013

Inverse Neighbor Discovery

• Definert: RFC 3122

Inverse Neighbor Discovery

• Definert: RFC 3122

• Angir to nye ICMPv6-meldinger:

Inverse Neighbor Discovery

• Definert: RFC 3122

Angir to nye ICMPv6-meldinger:

• 141: Inverse Neighbor Discovery Solicitation

Inverse Neighbor Discovery

- Definert: RFC 3122
- Angir to nye ICMPv6-meldinger:
  - 141: Inverse Neighbor Discovery Solicitation
  - 142: Inverse Neighbor Discovery Advertisement

Inverse Neighbor Discovery

- Definert: RFC 3122
- Angir to nye ICMPv6-meldinger:
  - 141: Inverse Neighbor Discovery Solicitation
  - 142: Inverse Neighbor Discovery Advertisement
- Gjør det mulig for én node å lære IPv6-adressen(e) til en annen node i samme VLAN, når man bare vet lag 2-adressa til den andre noden

Version 2 Multicast Listener Report

Version 2 Multicast Listener Report

• Definert: RFC 3810

Version 2 Multicast Listener Report

• Definert: RFC 3810

• Angir én ny ICMPv6-melding:

Version 2 Multicast Listener Report

• Definert: RFC 3810

• Angir én ny ICMPv6-melding:

• 143: Version 2 Multicast Listener Report

65 / 81

Mobile IPv6

Mobile IPv6

• Definert: RFC 6275

66 / 81

Mobile IPv6

• Definert: RFC 6275

• Angir fire nye ICMPv6-meldinger:

Mobile IPv6

• Definert: RFC 6275

• Angir fire nye ICMPv6-meldinger:

• 144: Home Agent Address Discovery Request

Mobile IPv6

- Definert: RFC 6275
- Angir fire nye ICMPv6-meldinger:
  - 144: Home Agent Address Discovery Request
  - 145: Home Agent Address Discovery Reply

Mobile IPv6

- Definert: RFC 6275
- Angir fire nye ICMPv6-meldinger:
  - 144: Home Agent Address Discovery Request
  - 145: Home Agent Address Discovery Reply
  - 146: Mobile Prefix Solicitation

Mobile IPv6

- Definert: RFC 6275
- Angir fire nye ICMPv6-meldinger:
  - 144: Home Agent Address Discovery Request
  - 145: Home Agent Address Discovery Reply
  - 146: Mobile Prefix Solicitation
  - 147: Mobile Prefix Advertisement

SEcure Neighbor Discovery (SEND)

SEcure Neighbor Discovery (SEND)

• Definert: RFC 3971

SEcure Neighbor Discovery (SEND)

• Definert: RFC 3971

• Angir to nye ICMPv6-meldinger:

67 / 81

SEcure Neighbor Discovery (SEND)

• Definert: RFC 3971

Angir to nye ICMPv6-meldinger:

• 148: Certification Path Solicitation

SEcure Neighbor Discovery (SEND)

- Definert: RFC 3971
- Angir to nye ICMPv6-meldinger:
  - 148: Certification Path Solicitation
  - 149: Certification Path Advertisement

Multicast Router Discovery

24. oktober 2013

Multicast Router Discovery

• Definert: RFC 4286

24. oktober 2013

Multicast Router Discovery

• Definert: RFC 4286

• Angir tre nye ICMPv6-meldinger:

Multicast Router Discovery

• Definert: RFC 4286

• Angir tre nye ICMPv6-meldinger:

• 151: Multicast Router Advertisement

Multicast Router Discovery

- Definert: RFC 4286
- Angir tre nye ICMPv6-meldinger:
  - 151: Multicast Router Advertisement
  - 152: Multicast Router Solicitation

Multicast Router Discovery

- Definert: RFC 4286
- Angir tre nye ICMPv6-meldinger:
  - 151: Multicast Router Advertisement
  - 152: Multicast Router Solicitation
  - 153: Multicast Router Termination

• Definert: RFC 5568

• Definert: RFC 5568

• Angir én ny ICMPv6-melding:

FMIPv6

• Definert: RFC 5568

Angir én ny ICMPv6-melding:

• 154: FMIPv6

RPL Control Message

RPL Control Message

• Definert: RFC 6550

RPL Control Message

• Definert: RFC 6550

• Angir én ny ICMPv6-melding:

24. oktober 2013

RPL Control Message

• Definert: RFC 6550

Angir én ny ICMPv6-melding:

• 155: RPL Control Message

ILNPv6 Locator Update Message

ILNPv6 Locator Update Message

• Definert: RFC 6743

24. oktober 2013

ILNPv6 Locator Update Message

• Definert: RFC 6743

• Angir én ny ICMPv6-melding:

ILNPv6 Locator Update Message

• Definert: RFC 6743

Angir én ny ICMPv6-melding:

• 156: ILNPv6 Locator Update Message

71 / 81

Duplicate Address

Duplicate Address

• Definert: RFC 6775

Duplicate Address

• Definert: RFC 6775

• Angir to nye ICMPv6-meldinger:

Duplicate Address

• Definert: RFC 6775

Angir to nye ICMPv6-meldinger:

• 157: Duplicate Address Request

Duplicate Address

- Definert: RFC 6775
- Angir to nye ICMPv6-meldinger:
  - 157: Duplicate Address Request
  - 158: Duplicate Address Confirmation

 DHCPv6 er definert i RFC 3315 med oppdateringer fra RFC 4361, RFC 5494, RFC 6221, RFC 6422 og RFC 6644

- DHCPv6 er definert i RFC 3315 med oppdateringer fra RFC 4361, RFC 5494, RFC 6221, RFC 6422 og RFC 6644
- Kommunikasjonen foregår først med multicast og UDP, senere unicast og UDP

- DHCPv6 er definert i RFC 3315 med oppdateringer fra RFC 4361, RFC 5494, RFC 6221, RFC 6422 og RFC 6644
- Kommunikasjonen foregår først med multicast og UDP, senere unicast og UDP
- Klientene bruker port 546 og serverne/relay bruker 547

- DHCPv6 er definert i RFC 3315 med oppdateringer fra RFC 4361, RFC 5494, RFC 6221, RFC 6422 og RFC 6644
- Kommunikasjonen foregår først med multicast og UDP, senere unicast og UDP
- Klientene bruker port 546 og serverne/relay bruker 547
- Klientene bruker sin egen link-local-adresse som avsender og multicast-adressa ff02::1:2 som mottaker

- DHCPv6 er definert i RFC 3315 med oppdateringer fra RFC 4361, RFC 5494, RFC 6221, RFC 6422 og RFC 6644
- Kommunikasjonen foregår først med multicast og UDP, senere unicast og UDP
- Klientene bruker port 546 og serverne/relay bruker 547
- Klientene bruker sin egen link-local-adresse som avsender og multicast-adressa ff02::1:2 som mottaker
- Serverne svarer med sin link-local-adresser som avsender og klientens link-local-adresse som mottaker

 Klientene identifiseres med DHCP Unique Identifier, DUID, som har variabel lengde og format

- Klientene identifiseres med DHCP Unique Identifier, DUID, som har variabel lengde og format
- Klientene kan ha flere nettverksgrensesnitt

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 74 / 81

- Klientene identifiseres med DHCP Unique Identifier, DUID, som har variabel lengde og format
- Klientene kan ha flere nettverksgrensesnitt
- Hvert grensesnitt har i tillegg sin Identity Association Identifier, IAID, lengde 32 bit

- Klientene identifiseres med DHCP Unique Identifier, DUID, som har variabel lengde og format
- Klientene kan ha flere nettverksgrensesnitt
- Hvert grensesnitt har i tillegg sin Identity Association Identifier, IAID, lengde 32 bit
- Klientene oppgir aktuell DUID og IAID i forespørslene

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 74 / 81

- Klientene identifiseres med DHCP Unique Identifier, DUID, som har variabel lengde og format
- Klientene kan ha flere nettverksgrensesnitt
- Hvert grensesnitt har i tillegg sin Identity Association Identifier, IAID, lengde 32 bit
- Klientene oppgir aktuell DUID og IAID i forespørslene
- DHCPv6-serverne har, og oppgir, sine egne DUID og IAID i svarene

DHCP Unique Identifier, DUID

75 / 81

DHCP Unique Identifier, DUID

• DUID finnes i tre varianter:

- DUID finnes i tre varianter:
  - Type 1: Linklagsadresse med tidspunkt for generering, DUID-LLT

- DUID finnes i tre varianter:
  - Type 1: Linklagsadresse med tidspunkt for generering, DUID-LLT
  - Type 2: Unik identifikator basert på Enterprise-nummer utdelt av IANA

- DUID finnes i tre varianter:
  - Type 1: Linklagsadresse med tidspunkt for generering, DUID-LLT
  - Type 2: Unik identifikator basert på Enterprise-nummer utdelt av IANA
  - Type 3: Linklagsadresse, DUID-LL

DHCP Unique Identifier, DUID

24. oktober 2013

DHCP Unique Identifier, DUID

• Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra
- Type 3 kan se slik ut: 00 03 00 01 00 26 18 F2 72 40

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra
- Type 3 kan se slik ut: 00 03 00 01 00 26 18 F2 72 40
  - 00 03 angir at dette er DUID type 3.

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 76 / 81

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra
- Type 3 kan se slik ut: 00 03 00 01 00 26 18 F2 72 40
  - 00 03 angir at dette er DUID type 3.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt

IPv6-foredrag 24. oktober 2013 76 / 81

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 kan se slik ut: 00 01 00 01 13 10 43 9B 00 26 18 F2 72 40
  - 00 01 angir at dette er DUID type 1.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 13 10 43 9B angir klokkeslettet målt i sekunder siden 1. januar 2000, i dette tilfellet 0x1310439B s, 319832987 s, 10,1351038909 år etter 2000, altså år 2010,1351038909, midtvinter i 2010
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra
- Type 3 kan se slik ut: 00 03 00 01 00 26 18 F2 72 40
  - 00 03 angir at dette er DUID type 3.
  - 00 01 angir at det kommer en MAC-48-adresse til slutt
  - 00 26 18 F2 72 40 er MAC-48-adressa for systemet som dette eksempelet er hentet fra

DHCP Unique Identifier, DUID

24. oktober 2013

DHCP Unique Identifier, DUID

 Type 1 er vanlig i Windows, og lagres i Dhcpv6DUID i HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\services\TCPIP6\Parameters

- Type 1 er vanlig i Windows, og lagres i Dhcpv6DUID i HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\services\TCPIP6\Parameters
- Type 3 er enklere og mer forutsigbart, og det beste valget for statisk tildeling av IPv6-adresse

- Type 1 er vanlig i Windows, og lagres i Dhcpv6DUID i HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\services\TCPIP6\Parameters
- Type 3 er enklere og mer forutsigbart, og det beste valget for statisk tildeling av IPv6-adresse
- Jeg har ikke funnet noen måte å tvinge en bestemt DUID-type i Windows, annet enn å sette Dhcpv6DUID manuelt eller gjennom skript, og naturlig nok restarte Windows etterpå

DHCP Unique Identifier, DUID

- Type 1 er vanlig i Windows, og lagres i Dhcpv6DUID i HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\services\TCPIP6\Parameters
- Type 3 er enklere og mer forutsigbart, og det beste valget for statisk tildeling av IPv6-adresse
- Jeg har ikke funnet noen måte å tvinge en bestemt DUID-type i Windows, annet enn å sette Dhcpv6DUID manuelt eller gjennom skript, og naturlig nok restarte Windows etterpå
- Dibbler og Unix-systemer er tradisjonelt langt snillere, og lar oss angi at vi ønsker DUID-LL istedet for DUID-LLT

T. Endrestøl (FSI/IT) IPv6-foredrag 24. oktober 2013 77 / 81

OS-konfig

OS-konfig

• Bla, bla, bla

Tunneloppsett

Tunneloppsett

• Bla, bla, bla

24. oktober 2013

Noen RFC-er om IPv6 I

Noen RFC-er om IPv6 II

- Random interface ID: RFC 4941
- Prefiks-baserte multicastadresser: RFC 3306, RFC 3956 og RFC 4489
- IPsec: RFC 4301, RFC 4302, RFC 4303, RFC 4304, RFC 4307, RFC 4308, RFC 4309, RFC 4312, RFC 4835 og RFC 5996
- For programmerere av nettverksprogrammer: RFC 4038

